

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	14 CHWEFROR 2017
Pwnc:	POLISI AR GYMORTH DEWISOL TUAG AT DRETHI BUSNES – ELUSENNAU A SEFYDLIADAU DIELW
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD HYWEL EIFION JONES – AELOD PORTFFOLIO (CYLLID)
Pennaeth Gwasanaeth:	MARC JONES – PENNAETH SWYDDOGAETH (ADNODDAU) A SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	GERAINT H. JONES – RHEOLWR Y GWASANAETH REFENIW A BUDD-DALIADAU 01248 752651 ghifi@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	DIM YN BERTHNASOL

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

ARGYMHELLION

- Bod y Pwyllgor Gwaith yn mabwysiadu'r Polisi cyfredol ar Gymorth Dewisol tuag at Drethi Busnes – Elusennau a Sefydliadau Dielw fel y manylir arno yn Atodiad A ar gyfer blwyddyn ariannol 2017/18 yn unig a'i fod yn rhoi cyfarwyddyd i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 i sicrhau bod y gweithdrefnau gweinyddol cyn 31 Mawrth 2017 yn rhoi gwybod i'r elusennau a'r sefydliadau dielw perthnasol y bydd y polisi mewn grym ar gyfer 2017/18 yn unig ac y bydd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2018.
- Bod y Pwyllgor Gwaith yn cytuno i ohirio'r ymgynghoriad cyhoeddus ar y polisi yn ystod 2016/17 ac i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 i adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Gwaith parthed datblygiad y polisi yma i'r dyfodol, ar ôl cymryd i ystyriaeth adolygiad Llywodraeth Cymru o'i gynllun rhyddhad i fusnesau bach ac effaith yr ail brisiad ar gost y polisi presennol, adeg 2017/18.

CEFNDIR

Mae'n rhaid i eiddo annomestig (ar wahân i rai eithriadau, megis amaeth, addoldai, adeiladau a ddefnyddir gan bobl anabl ac ati) dalu trethi annomestig. Yr enw cyffredin ar y trethi hyn yw trethi busnes er nad yw pawb sy'n eu talu yn fusnesau yn yr ystyr gyffredin. Yn wir, mae'r system o gymorthdaliadau wedi'i dylunio'n rhannol i liniaru baich trethiant ar ddeiliaid ar wahân i fusnesau.

Mae'n rhaid i Awdurdodau Lleol yng Nghymru roi cymorth trethi mandadol yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1998 (DCLL88), fel y cafodd ei diwygio gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003.

Dan DCLL88, gall Awdurdodau Lleol hefyd roi cymorth dewisol neu ryddhad o'r trethi o hyd at 100% o'r trethi sy'n daladwy. Mae hyn yn berthnasol i eiddo a ddefnyddir gan:-

- Elusennau ("ychwanegiad o 20%" yn ogystal â'r cymorth mandadol o 80%);
- Sefydliadau dielw eraill.

Mae costau caniatáu cymorth dewisol tuag at drethi busnes yn cael eu hysgwyddo'n rhannol gan y Gronfa Genedlaethol ar gyfer Trethi Annomestig (h.y. Llywodraeth Cymru) a chan drethdalwyr lleol.

Er enghraifft, mae Llywodraeth Cymru yn ysgwyddo 90% o'r gost mewn perthynas â sefydliadau dielw. Mae hynny'n golygu bod pob £1 sy'n cael ei wario gan y Cyngor yn prynu cymorth o £10 i'r trethdalwr.

Fodd bynnag, yn achos yr "ychwanegiad 20%", mae Llywodraeth Cymru yn ysgwyddo 25% o'r gost. Mae hynny'n golygu bod pob £7.50 a warir gan y Cyngor yn prynu cymorth sy'n werth £10 i'r trethdalwr.

PENDERFYNIAD Y PWYLLGOR GWAITH CHWEFROR 2016

Ym mis Chwefror 2016, ymestynnodd y Pwyllgor Gwaith ei Bolisi ar Gymorth Dewisol tuag at Drethi Busnes - Elusennau a Sefydliadau Dielw am gyfnod o flwyddyn yn unig ac fe wnaeth awdurdodi'r Deilydd Portffolio (Cyllid) a'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 i ymgymerid ag ymgynghoriad cyhoeddus yn seiliedig ar y materion a godwyd yn adolygiad a orffennwyd yn Nhachwedd 2015 ag i hefyd edrych i mewn i'r posibilrwydd a allai rhyddhad o'r dreth fusnes gael ei gyflawni ar gost lai i'r Awdurdod ar ran elusennau a sefydliadau dielw.

Mae'n deg i adrodd i'r Pwyllgor Gwaith nad oes ymgynghoriad ffurfiol o'r fath wedi cael ei ymgymerid fel dymunodd y Pwyllgor Gwaith nôl yn Chwefror 2016. Mae nifer o resymau wedi codi tros y flwyddyn ym marn y Deilydd Portffolio (Cyllid) a'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Rhan 151 i ohirio'r ymgynghoriad tan ar ôl apwyntio Cyngor newydd yn Mai 2017 a hefyd gweld yn union beth fydd effaith yr ail-brisio a pholisïau newydd Llywodraeth Cymru parthed trethi busnes. O ganlyniad argymhellir mabwysiadu'r polisi cyfredol fel y mae am flwyddyn eto. Dyma'r rhesymau y dylid gohirio'r ymgynghoriad -

- Ar 29 Medi 2016 cyhoeddwyd y Rhestr Brisio Newydd 2017 gan yr Asiant Brisio mewn drafft o ganlyniad i'r ailbrisio ardrethi busnes yn seiliedig ar werthoedd prisio blaenorol Ebrill 2015. Bydd y rhestr drafft yma yn cael ei diweddarau'n wythnosol tan gyhoeddiad yr un terfynol ar 1 Ebrill 2017. O ganlyniad i'r ail brisio mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi dau gynllun i leddfu effaith yr ail brisio ar fusnesau. Yn gyntaf, cyhoeddwyd yn Medi 2016 byddai cynllun rhyddhad trosiannol i fusnesau penodedig (y rhain oedd yn cael eu hystyried yn fusnesau bach tan ddeddfwriaeth cynt) yn cael ei gyflwyno i fusnesau lle mae eu hardrethi busnes wedi codi yn sylweddol (ni fydd hwn felly, yn berthnasol i elusennau a sefydliadau dielw). Mae'r cynllun yma yn rhedeg am dair blynedd o 1 Ebrill 2017 tan 30 Mawrth 2020. Ymgynghorodd Llywodraeth Cymru ar y cynllun yma ac mae'r rheolau newydd wedi dod i rym ar 31 Rhagfyr 2016; ac yn ail, cyhoeddwyd hefyd, yn Rhagfyr 2016, cymorth ariannol ychwanegol i helpu, siopau, tafarnau a bwytai'r stryd fawr â'u hardrethi busnes (mae'n annhebygol y bydd elusennau a sefydliadau dielw yn elwa allan o'r ail gynllun hefyd). Nid yw'r cynllun terfynol wedi cael ei gyhoeddi;
- Atgoffir y Pwyllgor Gwaith bod Llywodraeth Cymru yn parhau i ymestyn un polisi allweddol ar gymorth tuag at drethi busnes flwyddyn ar ôl blwyddyn, yn seiliedig ar gyhoeddiadau ariannol gan Ganghellor y Trysorlys yn natganiad yr Hydref bob blwyddyn, sef y Cynllun Mandadol Estynedig i roi Cymorth Trethi i Fusnesau Bach (nid yw'r cynllun yma yn berthnasol i elusennau a sefydliadau dielw ac mae'r cynllun mandadol hwn yn barod wedi cael ei ymestyn yn flynyddol am y 6 mlynedd diwethaf). Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau y bydd hwn eto yn gymwys yn 2017/18 **OND** bydd adolygiad eang o'r polisi yn cael ei wneud adeg 2017/18 gan Lywodraeth Cymru efo'r bwriad o greu cynllun rhyddhad **PARHAOL** y dreth fusnes i fusnesau bach ag un fydd wedi cael ei dargedu yn well at fusnesau bach. Rhaid dweud, bydd y cynllun rhyddhad trosiannol, y rhyddhad ychwanegol i fusnesau yn y stryd fawr megis siopau, tafarnau a bwytai a'r cadarnhad yma bod y cynllun estynedig i fusnesau bach yn bodoli yn 2017/18 yn cymhlethu dealltwriaeth busnesau o'r cynlluniau yma, yn peri problemau i'r cwmnïau meddalwedd i greu'r feddalwedd i filio yn gywir ac yn cymhlethu gweinyddiaeth cyffredinol y dreth fusnes, o ganlyniad;
- Ansicrwydd amserlen bilio am y dreth fusnes am 2017/18. Rydym yn gobeithio bydd y cwmnïau meddalwedd yn medru addasu'r meddalwedd i filio yn brydlon, ond mae yna risg na wnaeth hyn ddigwydd. Rhaid hefyd gwneud yn siŵr bod y feddalwedd rydym yn ei dderbyn yn creu biliau cywir. Gan y bod nifer fawr o fusnesau ar yr Ynys yn elwa o'r rhyddhad i fusnesau bach, os anfonir biliau allan mewn da bryd cyn sicrhau bod y meddalwedd newydd yn cymryd ystyriaeth gywir o'r rheolau newydd mae yna botensial o ail filio eang i fusnesau. Mae'r sefyllfa yma yn cael ei adolygu yn gyson;
- Roedd yr olygiad nôl yn Mis Tachwedd 2015 yn gadarnhaol iawn o'r polisi presennol i elusennau a sefydliadau dielw. Atgoffaf y Pwyllgor Gwaith o'i ganlyniadau -

- a) Mae'r polisi cyfredol ar gymorth dewisol tuag at drethi busnes i elusennau a sefydliadau dielw wedi bod yn llwyddiant yn yr ystyr nad oes bron unrhyw geisiadau wedi dod i law nad ydynt wedi'u cynnwys yn y polisi. Fe'i mabwysiadwyd gyntaf ym mis Ebrill 2003 fel polisi yr oedd modd ei adnewyddu bob 5 mlynedd ac fe'i estynnwyd (ar ôl ei ddiwygio) am 5 mlynedd yn rhagor o fis Ebrill 2008 ac yn flynyddol am bob blwyddyn ganlynol wedi hynny. Mae'r polisi wedi cyflawni ei nod gwreiddiol pan gafodd ei fabwysiadu, sef cysondeb yn y dehongliad a'r gallu i'w weinyddu'n rhwydd. Nid oes dim un cais unigol wedi cael ei ystyried yn unigol gan y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 o dan Gategori G y polisi o ganlyniad i'r hyblygrwydd sydd yng Nghategoriâu E(1) i F(2);
- b) Caiff cymorth dewisol ychwanegol tuag at drethi busnes ei ddarparu i elusennau a sefydliadau dielw a chanddynt amcanion sy'n debyg i amcanion corfforaethol yr Awdurdod; **Mae'r Cyngor yn adolygu ei amcanion corfforaethol.**
- c) Fodd bynnag, roedd y materion canlynol wedi cael eu codi ynglŷn â'r modd y mae'r polisi cyfredol ar gymorth dewisol tuag at drethi busnes i elusennau a sefydliadau dielw yn cael ei weithredu:-
- A ddylai'r Awdurdod barhau i adnewyddu ei bolisi yn flynyddol ynteu a ddylai benderfynu ar bolisi am gyfnod sefydlog o ddim mwy na 2, 3, 4 neu 5 mlynedd? A ddylid adolygu'r polisi yn unol â'r cyfnod y mae Cynllun Corfforaethol yr Awdurdod yn berthnasol iddo neu ar y dyddiad ailbrisiad trethiannol nesaf? **Rydym yn cydnabod bod hwn yn dal i fod yn gwestiwn dilys.**
  - Ar gyfer siopau elusen sydd â gwerth trethiannol o £12,000 neu lai, oherwydd bod Cymorth Trethi i Fusnesau Bach yn cael i roi i fusnesau masnachol trwy'r Cynllun Estynedig, gellid dadlau'n awr mai prin iawn yw'r fantais ariannol, os o gwbl, i siopau elusen sy'n cael y cymorth trethi busnes mandadol o 80%. Mae'r Awdurdod o'r farn ar hyn o bryd, wrth i siopau Elusen ddod i edrych fwy a mwy fel siopau "Stryd Fawr" gan gystadlu'n uniongyrchol â manwerthwyr masnachol, y byddai rhoi'r cymorth dewisol "ychwanegol" i elusennau yn rhoi mantais ariannol annheg iddynt dros fusnesau lleol. **Mae Llywodraeth Cymru adeg 2017/18 yn mynd i ymgynghori ar gynllun rhyddhad parhaol i fusnesau bach sy'n targedi'r rhyddhad yn well. Gwell byddai aros i weld canlyniad yr ymgynghoriad yma;**
  - Mae gan yr Awdurdod gyllideb gyfredol o £60k i gwrdd â chost y cynllun. Ar gyfer 2016/17 disgwylir i'r cynllun gostio £56,900. Mae hyn yn darparu £188,972 o gymorth dewisol tuag at drethi busnes i elusennau a sefydliadau dielw yn 2016/7. Mae Llywodraeth Cymru yn cwrdd â'r gwahaniaeth yn y gost. Yn 2016/17 rhoddir £633,850 o gymorth mandadol pellach i'r sefydliadau hyn hefyd, ac mae Llywodraeth Cymru yn cwrdd â'r gost lawn o'r Gronfa Trethi Busnes Ganolog. A ddylai'r Awdurdod, o dan amgylchiadau ariannol anodd, gynyddu ei gyllideb i roi mwy o gymorth i siopau elusen neu a ddylai ystyried cyfyngu faint o gymorth dewisol a roddir i 90% nid 100%, a chyfyngu'r cymorth "ychwanegol" i 10% yn lle 20%? A ddylai sefydliadau sydd â swyddogaethau sy'n cyd-fynd yn agos ag amcanion corfforaethol yr Awdurdod gael eu gwarchod? A ddylai'r Awdurdod, wrth gofio am gost gynyddol y rhaglen hon, ystyried cymorth amgen megis cymorth caledi, i rai categorïau penodol h.y. y cymorth "ychwanegol" 20%? Mae 75% o gost y cymorth caledi'n cael ei ysgwyddo gan y Gronfa Trethi Busnes Ganolog - gallai hyn arwain at y Pwyllgor Gwaith i fabwysiadu polisi cymorth caledi ffurfiol yn hytrach na'r hyn sy'n digwydd ar hyn o bryd, sef bod y Swyddog Adran 151 yn delio â phob achos yn unigol. **Gwell gweld effaith yr ailbriso ar wariant adeg 2017/18 cyn ystyried y rhan yma o'r canlyniadau.**
  - Nid yw'r meini prawf ymgeisio wedi newid ers daeth y polisi i rym. A ddylid adolygu'r rhain yn awr gan roi mwy o bwysigrwydd i rai dros eraill, neu hyd yn oed gael gwared ar rai meini prawf? **Rydym yn cydnabod bod hwn yn dal i fod yn gwestiwn dilys.**

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Mae'r polisi cymorth cyfredol wedi bod yn llwyddiant yn yr ystyr nad oes bron unrhyw geisiadau wedi dod i law nad ydynt wedi'u cynnwys yn y polisi. Mae hyn wedi arwain at ostyngiad sylweddol yn nifer y ceisiadau sy'n cael eu hystyried yn unigol.

Byddai peidio ag ymestyn y polisi dewisol cyfredol i roi cymorth trethi busnes i Elusennau a sefydliadau dielw yn golygu y byddai'n rhaid i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 ddelio gyda phob cais yn unigol gan roi ystyriaeth i ganllawiau gan Lywodraeth Cymru a pholisïau/canllawiau'r Pwyllgor Gwaith. (Gweler Cyfansoddiad y Cyngor – Cynllun Dirprwyo i Swyddogion penodol (Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 a'r ddyletswydd benodol y manylir arni dan 3.5.3.5.19).

Os yw'r Pwyllgor Gwaith o'r farn y dylid ymgynghori fel ei dymuniad nôl Chwefror 2016 byddai rhaid gohirio'r penderfyniad ar bolisi newydd tan Fawrth 2017 ar ôl i'r ymgynghoriad orffen. Os methir gwneud penderfyniad yn Mis Mawrth byddai rhaid, fel soniwyd uchod i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 delio gyda phob cais yn unigol.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae penderfyniadau i roi rhyddhad o'r Dreth Fusnes i elusennau a sefydliadau dielw wedi cael ei ddirprwyo i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Rhan 151. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith greu canllawiau a pholisi i'r swyddog yma gyfeirio at i sicrhau cysondeb a thegwch o ran y penderfyniadau.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r polisi hwn yn cyfrannu at nodau corfforaethol yr Awdurdod – sef adfywio ein cymunedau a datblygu'r economi a thrawsnewid gwasanaethau hamdden yn bennaf.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Mae £60k wedi ei glustnodi o fewn y gyllideb am 2017/18. Mae yna ansicrwydd a fydd y gyllideb yma yn ddigonol o ganlyniad i effaith yr ailbrisiad a'r cynnydd yn y lluosydd drafft (sydd yn uwch na'r chwyddiant). Bwriad niwtral yw effaith ail brisiad bod tro ar y lefel incwm a gesglir o drethi fusnes yn genedlaethol, a gan y bod cwmp o 3% yng Nghymru o ran gwerthoedd ardrethi ar y rhestrau lleol rhwng 2010 a 2017 (er bod cynnydd o 26% yn y rhestr genedlaethol yng Nghymru am yr un adeg yn helpu at hyn) mae'r cynnydd yn y lluosydd yn gwneud i fyny'r gwmp yma - ond gellir cael amrywiaeth lleol rhwng ardaloedd a mathau o eiddo a busnesau.

Ar Ynys Môn, mae gwerth ardrethol y rhestr leol wedi syrthio -1.0% rhwng rhestr 2010 a rhestr 2017. Mae yna amrywiaeth tros y gwahanol sectorau -

- Manwerthu - 1.8%
- Diwydiannol -15.7%
- Swyddfeydd + 2.1%
- Eraill + 6.8%

Wrth fabwysiadu'r polisi rhyddhad dewisol i elusennau a sefydliadau dielw ar gyfer 2017/18 byddai'r gost bron yn £58k (yn seiliedig ar lefelau ardrethi busnes Rhestr 2017 gan ychwanegu cynnydd yn y lluosydd o 2.7% - sy'n agos iawn i'r gyllideb bresennol o £60k) . Serch hynny bydd y gost yn 2017/18 yn dibynnu ar y niferoedd o apeliadau llwyddiannus yn erbyn y gwerthoedd hardrethi and hefyd ôl-ddyddio addasiadau i'r blynnyddoedd cynt.

Dros y 4 blynedd diwethaf, ar gyfer Elusennau a sefydliadau dielw ar yr Ynys, bu'r gost i Lywodraeth Cymru a'r Cyngor fel a ganlyn:-

Blwyddyn	Disgrifiad	£*	Cost y Gronfa %	Cost y Gronfa £	Cost CSYM %	Cost CSYM £
2013/2014	Mandadol	582,988	100	582,988	0	0
	"Ychwanegiad" Dewisol	58,096	25	14,524	75	43,572
	Dewisol Dielw	117,349	90	105,614	10	11,175
	CYFANSWM	757,873	-	703,126	-	54,747
2014/2015	Mandadol	544,991	100	544,991	0	0
	"Ychwanegiad" Dewisol	59,301	25	14,825	75	44,476
	Dewisol Dielw	119,811	90	107,830	10	11,981
	CYFANSWM	724,103	-	667,646	-	56,457
2015/2016	Mandadol	548,065	100	548,065	0	0
	"Ychwanegiad" Dewisol	60,923	25	15,231	75	45,692
	Dewisol Dielw	111,509	90	100,358	10	11,151
	CYFANSWM	720,497	-	663,654	-	56,843
2016/2017	Mandadol	633,854	100	633,854	0	0
	"Ychwanegiad" Dewisol	58,464	25	14,616	75	43,848
	Dewisol Dielw	130,508	90	117,457	10	13,051
	CYFANSWM	822,826	-	765,927	-	56,899

* Mae'r costau hyn yn cynnwys addasiadau ar gyfer blynyddoedd blaenorol. Ar gyfer Atodiad A nid yw'r costau ond yn cyfeirio at 2016/17.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?

Beth oedd eu sylwadau?

1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Awdur yr adroddiad
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrfff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	
2	Gwrthdlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:

Atodiad A – Polisi Cymorth tuag at Drethi Busnes ar gyfer Elusennau a Sefydliadau Dielw.

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Penderfyniad gan Bwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn, 8 Chwefror 2016.

Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Symiau a Godir)(Cymru) 2016 Rhif 1247

ATODIAD A

Categori	Disgrifiad	Mandadol	Dewisol	Cyfanswm	Cost i'r Cyngor	Rhif
A (1)	Neuaddau Pentref, Canolfannau Cymunedol, Sefydliadau Coffadwrol, Clybiau Hen Bobl, Cymdeithasau Sgowntiaid a Geidiaid, Cadlanciau'r Môr, Hosbis, Cylchau Chwarae	80% £96,409	20% £24,102	100% £120,511	£18,076	58
A (2)	Diogelwch arforol	80% £31,376	20% £7,844	100% £39,220	£5,883	6
B (1)	Clybiau adloniant, Theatrau, Ystafelloedd Bandiau ac Amgueddfeydd - (elusen gofrestredig)	80% £18,795	20% £4,699	100% £23,494	£3,524	8
B (2)	Clybiau adloniant, Theatrau, Ystafelloedd Bandiau ac Amgueddfeydd h- (heb fod yn elusen gofrestredig)	0% £0	100% £94,828	100% £94,828	£9,482	30
C (1)	Sefydli Addysgol statudol neu ar agor i bawb	80% £4,957	20% £1,239	100% £6,196	£929	1
C (2)	Sefydli Addysgol	80% £287,007	0% £0	80% £287,007	£0	11
CH	Siopau Elusennol	80% £55,568	0% £0	80% £55,568	£0	19
D	Sefydliadau Adfywio, Cyflogi, Ailsefydlu	80% £4,658	20% £1,165	100% £5,823	£874	1
DD	Cydraddoldeb hiliol a lleiafrif ethnig	80% £0	20% £0	100% £0	£0	0
E (1)	Elusen gofrestredig neu at bwrpas elusennol lle mae eu hamcanion, efo gwerthoedd cyffredin sylweddol ag amcanion y Cyngor ac sy'n gwasanaethu trigolion yr Ynys	80% £65,649	20% £16,412	100% £82,061	£12,309	6
E (2)	Heb fod yn elusen gofrestredig lle mae eu hamcanion efo gwerthoedd cyffredin sylweddol ag amcanion y Cyngor ac sy'n gwasanaethu trigolion yr Ynys	0% £0	100% £13,243	100% £13,243	£1,324	5
F (1)	Elusen gofrestredig neu at bwrpas elusennol lle mae eu hamcanion yn cael ei gynorthwyo gan y Cyngor ond, naill a'i nad oes gwerthoedd cyffredin sylweddol efo amcanion y Cyngor neu nad ydynt yn sylweddol yn gwasanaethu'r Ynys.	80% £0	0% £0	100% £0	£0	0
F (2)	Heb fod yn elusen gofrestredig lle mae eu hamcanion yn cael ei gynorthwyo gan y Cyngor ond, naill a'i nad oes gwerthoedd cyffredin sylweddol efo amcanion y Cyngor neu nad ydynt yn sylweddol yn gwasanaethu'r Ynys.	0% £0	80% £908	100% £908	£91	1
FF	Meysydd Sioe Amaethyddol	80% £15,552	20% £3,888	100% £19,440	£2,916	1
G	Dim un o'r categorïau uchod.	Various £0	Various £0	Various £0	£0	0
	Cyfanswm – 2016/17	£579,971	£168,328	£748,299	£55,408	147
	Cost pob Band D – 2016/17				£1.83	

